

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

ERDELYBEN ÉS VIDÉKEN

Évi díj	840 Laj
Fél évi	420 Laj
Havonta	70 Laj

Arjletések díjazása ezarlat.
Mejlatenk naponta raggelEgyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 baniva
több.

Sulyos kritika

hangzott el a parlament legutolsó ülésén a törvényegységesítés ellen. Kounert szász képviselő bírálta a törvényt és kimutatta, hogy ahelyett, hogy a jelenleg meg érvényben levő ötféle: regáti, erdélyi, bukovinai, besszarábiai és dobrudzsai törvényekből kivették volna azt, ami jó, a törvényegységesítés címe alatt az egész országra a régi királyságbeli és kissé már avult törvényeket és jogszokásokat akarják kiterjeszteni. Soha helyénvalóbb interpelláció nem hangzott el. Azt, hogy a mai öt törvénnyel egységesen nem lehet kormányozni, mindenki tudja. Különösen kitűnik ez a polgári büntető felebbviteleknel, ahol egy erdélyi bíróság által hozott ítéletet a bucarestii semmitőszék egészen más képpen, más szokások és paragrafusok alapján bírál el.

A régi királyságból idekerült bírák, ügyészek és közigazgatási emberek elismerik, hogy az Erdélyben ezidőszert még érvényben levő törvények humánusabbak, modernebbek, fejlettebbek, mint a regáti törvények. Ezen nem is lehet csodálkozni, mert Magyarországon évszázadokon át fejlődött ki a jogszolgáltatás a mai formájáig, viszont a régi királyság alig hetven éve él csak önálló nemzeti életet, tehát következőképpen nem is fejlődhetett ki ott olyan tökéletesen a törvény. Az osztrák Bukovinában ezidőszert még az osztrák törvények szerint ítéleznek és hogy mit jelent ez a szó: osztrák törvény, azzal minden jogász régen tisztában van. A besszarábiai orosz és dobrudzsai bolgár törvényeket sem kellett volna teljesen mellőzni, mert ezekben is lehetnek olyan paragrafusok és intézkedések, amiket érdemes lett volna átvenni. Azonban nem ez történt. A forma kedvéért, úgy tessék-lássék módjára átvették pár lényegtelen szakaszt a magyar és osztrák törvényekből, nagy egészében azonban a régi királyságbeli és modernnek már egyáltalán nem mondható törvényt vették alapul. Itt is, miként minden téren, a politika és a pártok diktált a törvénykészítőknél és ezzel magyarázható, hogy aránylag európai nivóju, eddigi demokratikus törvényeink helyébe ósdi és a mai kor követelményeinek semmiképpen meg nem felelő törvényeket kapunk. Most már csak rezignációval vegyes kíváncsisággal várjuk a politika-diktálta torzszülött új törvényegységesítést.

Ferdinánd király nem utazik külföldre.

Kategorikus cáfolatot adott ki az udvar és a kormány

(Bucuresti, április 4.) A Lupta tegnapi számában megjelent az a hír, hogy az uralkodó-jogkörét távolléte alatt három tagu regenség veszi át, nem telet meg a valóságának. Ezt a hírt úgy az ud-

var, mint a kormány részéről kategorikusan megcáfolják. Ferdinánd király egyelőre nem gondol külföldi utazásra, továbbra is itthon marad, ahol orvosai gondos ápolása alatt áll.

Bányakatasztrófa a Ruhr-vidéken.

Essenből táviratozzák: Essenben a Stinnes-bánya ötödik tárnájában az egyik légt elromlott és lezuhant. A zsúfolásig megtelt légt elromlása sulyos katasztrófát idézett elő, mert az utasok közül a feltevések szerint számosan meghaltak. Az azonnal megindított mentőmunkálatok során két halottat hoztak fel, míg 11 bányász holttestének eddig nyoma sincsen. A megmentett bányászok közül három sulyosan és egy könnyebben sebesült.

Hibás az egységesítés.

Szász kritika a kamarában. — Temesvár szenátora a nyugdíjasokért.

(Bucuresti, április 4.) A kamará tegnapi ülésén Kounert szász képviselő rámutatott az egységesítés hibás rendszerére, amely abból áll, hogy a regáti törvényt az intézkedéseket, ahelyett, hogy kiválasztanák az erdélyi, bucovinai és besszarábiai törvényekből a jót és azokból mi törvényt alkotnának. Beszéde további során analizálja a napirenden levő bírósági szervezetről szóló törvényjavaslatot. — A kamara éjjeli ülésén dr. Lázár Aurél nemzeti párti képviselő kifogásolta, hogy az ügyvédszövetséget nem kérdezték meg az ügyvédtörvény előkészítésénél. Ismertette a bírák szomorú anyagi helyzetét s követelte, hogy továbbra is tartassák fenn a vádtanács intézmé-

nyét, amely Erdélyben annyira jól bevált és amely alapját képezi a pártatlan igazságszolgáltatásnak. — A szenátus éjjeli ülésének napirendjén a nyugdíjtörvény javaslat szerepelt. Fülöp Béla timisoarai szenátor beszéde során újabb hűségnyilatkozatot tett a magyarság nevében és samálatát fejezte ki, hogy a kormány még mindig nem bizik a kisebbségek őszinteségében. Kérte, hogy a nyugdíjtörvényt azokra a magyar tisztviselőkre is alkalmazzák, kik a Consiliul Dirigentnek megtagadták az eskü letételét, de később aztán letették. — Matei Cantacuzino, a jassi-i egyetem lemondott professzora, aki a szenátusban egyetemét képviseli, egy régebbi precedens alapján továbbra is megtartja mandátumát.

Királyi kihallgatáson volt Radics öccse.

Sándor szerb király vendégül látta Radics Pavlet. — A horvát parasztpárt támogatja a Pasics-kormányt.

(Belgrad, április 4.) Radics Pavlet, Radics István unokáöccsét, a horvát parasztklub elnökét, a király ma este kihallgatáson fogadta, majd vendégül látta. Ennek az eseménynek politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert ez az első eset Jugoszlávia fenállása óta, hogy a horvát parasztpárt valamely tagja kihallgatáson jelent meg a királynál és most már nyíltan beszélnek, koncentrációs kabinet lehetőségéről,

amely a radikális párt és a horvát parasztpárt mellett valamelyik eddigi ellenzéki pártra is támaszkodna. Politikai körökben az ellenzéki pártszövetség szétbomlásáról és az erők teljes átcsoportosulásáról beszélnek. A helyzet azonban csak a jövő hét végén fog tisztázódni, mivel a kormány formális lemondása előreláthatólag hétfőn fog megtörténni és ekkor kezdődnek meg hivatalosan a kabinet-rekonstrukciójára vonatkozó tárgyalások.

Marxot és Jarrest

jelölték az elnökségre.

Közös jelöltekkel indul a német elnökválasztásra a jobb- és baloldal.

Berlinből táviratozzák: A három köztársasági párt 20 képviselője indítványt terjesztett a birodalmi elnökválasztás vezetőjéhez Marx elnökjelöltségére vonatkozólag s egyben csatolták Marx levelét is, amelyben kijelenti azt, hogy a jelöltséget elfogadja. A köztársasági pártok megállapodását, amely szerint Marx a pártok hivatalos és közös jelöltje, ma este hivatalosan proklamálták. — Ugyancsak ma publikálták a jobb oldali pártok, hogy közös elnökjelöltjük dr. Jarres birodalmi belügyminiszter.

Vagyonváltás lesz

Franciaországban.

Az új pénzügyminiszter érdekes kísérlete. — Herriot kompromisszuma.

(Páris, április 4.) De Monzie szenátor, az új francia pénzügyminiszter a mérsékelt radikálisokhoz tartozik és a vatikáni francia követség fenntartása mellett foglal állást. A szenátornak a kabinetbelépése bizonyítja, hogy Herriot miniszterelnök a vatikáni nagykövetség kérdésében bizonyos kompromisszumot fogadott el. A vatikáni francia ügyvivő, akit az eddigi nagykövet helyett küldenek Rómába, nemcsak Elszász-Lotharingia vallási ügyeit fogja képviselni, hanem az egész országot érintő minden vallási ügyben a francia kormány hivatalos megbízottja lesz. Jól értesült forrás szerint a kormány már a parlament hétfői ülésén törvényjavaslatot terjeszt elő a 10 év alatt fizetendő tíz százalékos vagyonváltás kivetéséről. — De Monzie ezzel próbálja elkerülni az inflációt. Loucheur is nyilatkozik a válsággal kapcsolatban s kijelentette, hogy a radikális baloldal a pénzügyi reform ellen fordul és annak fóképen a tőkeadóra vonatkozó részét ellenzi. A csoport épen ezért ki is válik a baloldali blokkból. De Monzie pénzügyminiszterre kinevezését a magyar sajtó is rokonszenvvel fogadja, mert ő volt az első francia államférfi, aki nemcsak szóval, hanem cselekedettel is kifejezést adott Magyarországra iránt való rokonszenvének s hangoztatta a sérelmek reparálásának szükségességét. A magyar sajtó reméli, hogy az új francia pénzügyminiszter Magyarország gazdasági helyzetét több megértéssel kíséri figyelemmel, mint elődje.

Gyermekmentés Aradon

Hivatalosan ellenőrzik a törvénytelen gyermekeket. — A lelkiismeretlen nevelőszülők ellen eljárás indul meg.

(Arad, április 4.) Nagy megdöbbenést keltett az egészségügyi minisztérium Aradra érkező leírata, amely — a Közlöny irt róla — megállapítja, hogy Románia városában a halálozások száma feltűnő módon felülmúlja a születések számát. Az aradi városi orvosi hivatal által minden hónapban kiállított kimutatás igazolja azt a szomorú tény, hogy Arad az első városok között van, ahol ez a megdöbbentő számarány a születések rovására a legnagyobb mértékben áll fenn. Aradon a magzatelhajtásokon kívül a gyermekhalálozások száma is állandóan növekedik. Az orvosi hivatalhoz beérkezett jelentések szerint főként a törvénytelen gyermekek között szedi a halál a legtöbb áldozatát. Az orvosi hivatal most sürgős akciót indított a törvénytelen gyermekek védelmére, mert kétségen kívül leszögezhető, hogy nem véletlenségből pusztulnak tömegesen a törvénytelen gyermekek, hanem halálukat bünyös mulasztás idézi elő.

Arad külvárosában vannak családok és magános asszonyok, akik hivatalosan üzik a törvénytelen gyermekek „nevelését”. Egy-egy ilyen család, vagy asszony, egy szoba konyhás lakásába 6—8 törvénytelen gyermeket fogad ellátásra. Eltekintve attól, hogy ezek a lakások egészségtelenek, terjesztik a kóros bacilusokat, egyes nevelő-szülők a legbrutálisabban bánanak a gondjaikra bízott gyermekekkel. Ezenkívül az orvosi hivatal előtt ismeretesek oly esetek is, amikor a megtevédt teremtések, akik tör-

vénytelen gyermekeiket valósággal agyonkínózzák, ütörik, verik, éhezettetik azokat a szerencsétlen kicsi áldozatokat, akik végül is belepusztulnak az állandó sanyargatásba. Dr. Cucu Vazul aradvárosi főorvos most — épen ezekre való tekintettel — erélyes akciót indít a törvénytelen gyermekek megmentésére. Ezúton hívja fel mindazokat, kik gyermekeket fogadtak el nevelésre, hogy pontos lakáscímküket április hónap végéig feltétlenül jelentsék be az or-

vosi hivatalban.

Az orvosi hivatal és a Fehér Kereszt megbízottai állandó ellenőrzés alatt tartják a gyermekeket és az a nevelő szülő, aki nem rendelkezik megfelelő egészséges lakással, köteles a gondjaira bízott gyermeket a gyermekmenhelybe elhelyezni. Különböző ezidőszereint több nevelő szülő ellen eljárás van folyamatban, mert a gondjaira bízott gyermekek gyanus körülmények között haltak meg.

Sir és gyászol a szerencsétlen anya.

Pödör Gyula édesanyja fia borzalmas bűnéről. — Látogatás Leirer Amália gyilkosának családjánál.

(Budapest, április 4.) Felkerestük ma özv. Ederbacher Györgynét, az öngyilkossá lett Pödör Gyula édesanyját. Kispesten, az Attila-uca 62. számú földszintes házban lakik: Leirer Amália gyilkosának anyja, két leányával, a 24 éves Terézzel és a 17 éves Erzsébettel. Az udvartól két lépcsőfok vezet a függönnyel letakart konyhaajtóhoz. Szűk, sötét kis konyha, jobboldalán éléskamra, balról füvegablás ajtó vezet az egyetlen kis szobácskába. A szobában a legnagyobb rend és tisztaság uralkodik. Az ajtók, ablakok, kilincsek ragyogó tiszták. A butorokról a port gondos kezek törülgették le. A konyhaasztal mellett széken ül özvegy Ederbacher né, míg két leánya a tüzhely körül foglalatoskodik. A lakásban hetek óta lábujjhegyen járnak, mintha halott lenne benne. A gond, szegény és megaláztatás megtörték a szerencsétlen munkáscsaládot. A leányok sápadtak, nem esznek, nem isznak, mióta bátyjuk borzalmas bűne kiderült. Az anyát az izgalom teljesen összetörték. A so-

vány, töpörödött asszony szinte árnyéka önmagának. A reáboruló nagy feketeségből csak véresre sirt szeméi törnek elő. Kezeit tördelve, részvétet keltő, őszinte fájdalommal beszél fiáról.

— Hiszen, ha akármit is csinált — bug fel zokogva az anya — akkor is csak az én fiam... az én gyermekem... akit én neveltem... aki annyit, annyit szenvedett... aki miatt én is annyit sirtam és keseregtem... de mégis az enyém!... Mégis az én gyermekem!

Percekig tart, míg a sikongásból kissé magához tér.

— Igen, fájdalom, én vagyok az anyja — folytatta el-elcsukló hangon —, hogy ezt meg kellett értenem?!... Sohasem hittem volna... ez a szegény... ez a gyalázat! Az én életemben ez a fekete folt örökre megmarad. Ezt nem mossa le semmi. Gyilkos lett a fiam... az én fiam... gyilkos! Neveltem őket... vigyáztam rájuk... tizenhat éve vagyok özvegy, azóta a két kezem munkájából tartottam el becsület-

tel őket. Mivel érdemltem ezt a gyalázatot... én uram istenem... mit vétettem ellened, hogy így megversz?!

— Tizenhat esztendeje temetem az uramat. Az is elmebeteg volt. A Lipótmezőről temettem... attól félttem, attól rettegtem mindig, hogy valamelyik gyereket kiüt a baj... csak ettől féltettem őket... Mégis megtörtént... ja, nekem, jaj... öreg fejjel itt vagyok most. Szegény fiam... szegény szerencsétlen fiam, mit tehetél? Milyen szegényt hoztál rám?! Amióta elment, egyetlen sor írást, levelet, lapot nem küldött. Sokszor gondoltam rá, aggódtam érte, míg egy nap... bár ne értem volna meg soha... detektívek jöttek, hogy a fiam gyilkos. A leányokat bevitték a rendőrségre... összevissza kérdezték... az újságok tele voltak... és én most elliagya, itt állok szegénnyel, bánattal... Az én fiam gyilkos lett... Az öngyilkosságát pedig az újságokból tudtuk meg...

A szegény asszony térdreborul, két karját az égnek emeli:

— Meghalt... nincs már a földön... irgalmazzon néki a jószágos ég... bocsássa meg a bűnét! Nekem már mindegy... az én szívem meghasad... én ezt ugysem élem tul.

A kispesti földszintes ház kis szobácskájában egy anya siratja a gyermekét...

— Videki előfizetőinkhez! Az új előfizetési negyed alkalomával felkérjük ugy hátralelőkos, mint előfizetésüket negyedévenként megújító előfizetőinket, hogy az előfizetési díjat mielőbb küldjék be a kiadóhivatalba.

TARCA

Montmartre.

Szerelmesek temetője. — Stendhal és Heine sírja.

Írta: Dr. Gabos Jenő.

Egy revolver dördült el a párisi Montmartre-temetőben és a francia büszke arisztokrácia egy fiatal tagja holtan bukkott le Stendhal sírjára. A temető őrci lélekszakadva rohantak a dörrenés irányába a védő rálááltak az elegáns fiatalember véres tetemére, rögtön fellesték a helyzetet. Az öngyilkos szerelmes volt és a nő, ki felkeltette ifjú szívének vágyait, nem viszonzta érzelmeit, ezért választotta a halált. Stendhal sírja a reménytelen szerelmesek találkozóhelye lett. A temető őrci már hozzászórtak ahhoz, hogy a szerelmen nagy irónának sírjáról szedjenek fel élettelen tetemet. Most sem lepődtek meg, letakarták a hullát, fordultak egyet és értesítették a rendőrséget.

Közben az érdeklődők kíváncsi tömege vette körül az öngyilkost, de még a temetőn át közvetlen Stendhal sírja felett húzódó viadukton is megállt minden forgalom. Villanyosok, autobuszok, autók, társzekerék és egyéb járművek tarka sokasága torlódott össze az élénk utvonalon és a járőrök hatalmas serege bámult le a viaduktról.

A rendőrség emberei az értesítés vétele után azonnal megjelentek és átkutatták az öngyilkos kabátzsebeit. A sziv oldalán, ott, ahol a halált okozó pi-

ciny golyó befuródott, találtak egy finom selyemtárcát névjegygyel és fényképpel. A névjegyben az öngyilkos neve: a francia közelethen nagy szerepet játszó arisztokrata fia, az egyik minisztérium titkára, a fénykép egy párisi nagy bankház főnökének feleségé. A névjegyben reszkető kézzel írt szavak: „E nőért hagyok itt mindent, fiatalágot, szerelmet, életet; ha ő nem lehet az enyém, nincs célja életemnek.” A komoly és hallgatag rendőrtisztviselőket, kik gyakorta tanultak a tragédiáknak, az eset láthatólag hidegen hagyta. Mintha érthetetlen lett volna előttük, mi-ként dobja el valaki ily könnyedén ifjú életét. De talán sohasem érezték át egy szerelmes szív verődését, talán meg sem értették, mily emészto kín és gyilkos fájdalom a viszonzatlan szerelmen. Bejejezték a vizsgálatot, parancsot adtak a hulla elszállítására, — és eltávoztak.

A forgalom újból megindult a viadukton, a villanyosok, autobuszok, autók, társzekerék és egyéb járművek ismét utnak indultak, a járőrök haladtak tovább céljuk felé és — az előbb beállott csendet újból a lárma, a zsbongás, a villanyosok csengetése, az autók tülkölése váltotta fel.

Különös kontraszt: lenn a temető csendje, fenn az élet zaja, zúgása, dübörgése. Az ember el sem hinná, hogy temetőben van, ha megáll Stendhal sírjánál: közvetlen felette vezet el Páris egy forgalmas utvonala; de midőn visszaidézzük emlékünke a szerelmen nagy ismerőjének életét; nem is hat bántóan a fejünk felett csilingelő villanyosok és

robogó autók kegyeletet sértő lárnya. A Stendhal sírja felett zúgó zaj talán szimbolum: az alatt nyugvó nagy író szerelmi élete is ilyen zajos volt.

Szerette a nőt. „Sohasem láttam másképp”, — mondja Mérimée, — „mint szerelmesen vagy abban a hitben, hogy szerelmes.” Hódításainak dátumait a vad rágtartóra jegyzi és maga készíti sírírát e kevésszámú, de sokatmondó szavakkal: „Élt, írt, szeretett.” Bourdeau így emlékezik meg róla: „A szerelmen volt életének főteglalkozása. Mielőtt a szerelmenről elmékedett volna, gyakorolja, ostromolván pincérleányokat és grófnőket, a németeket, angolokat, franciákat és olaszokat.” „A szerelmenről” című munkája valóságos tan-könyv a nők kegyelnek elnyerésére. Mily határozottan, mily elmésen és elbájolóan hangzik a szerelmenről adott meghatározása: „A szerelmen olyan valami, mint az égbolton a tejút, ragyogó halmaz az ezernyi és ezernyi kis csillagnak, melyek némelyike ködfolt.” „Szeretni kell”, tanítja Stendhal. „Nem szeretni, mikor az ég oly lelket adott, mely a szerelmenre van teremtve: ez annyi, mint megfosztani az embernek önmagát és más valakit valami nagy boldogságtól. Mintha a narancsfa nem akarna virágozni, mert fél, hogy bünt követ el vele.” Stendhal állította fel a szerelmen megszületésének, vagy — amint ő nevezi, — a kristályzációnak elméletét is. „A salzburgi sóbányák valamely elhagyott tárnájába az ember ledob egy csupasz faágat; 2—3 hónappal utóbb, amikor kihuzza, ragyogó kristályokkal van borítva. Így keletkezik a

szerelmen is.” Csodálat, csókvágy, remény: add össze e három elemet és a szerelmen megszületett.

A Montmartre a szerelmen városnegyede Párisban és a Montmartre-temető a szerelmesek temetője. Itt nyugszik Heine is, ki nek annyi szép szerelmi dalt köszönhetünk. Sírköve alján egy bádagszelencét helyeztek el a Heine-rajongók, hogy a költő nyugvóhelyének látogatói adják le névjegyüket. Emlékezetes még a háboru előtti időből, hogy a szelencét szerelmi levelezés közvetítésére használták fel a találatkony szerelmesek. Pontosan bekövetkezett, amit Heine jóslott: „Sírköveket egy fának lombja árnyékolja be. Pálmát, szeretőnek, de ez nem tenyészik északon; valószínű, hogy hársfa lesz s ha leszál az esti alkony, szerelmesek fognak ülni alatta enyelegve.”

A Montmartre-temetőben szemünkbe ötlök még Henri Murger-nek, a „Bohémélet” hallhatatlan szerzőjének sírköve. Kifejezetten érzékeltetőbben és meglátóbban kevés író írta meg két szerelmes szív történetét; itt fekszik ifjabb Dumas, ki a „Kaméllás hölgy”-ben azt hirdeti, hogy még a kurtizán is megnevesíti az igaz szerelmen. Érdekes véletlen, hogy itt nyugszik Alphonsine Plessis is, a „Kaméllás hölgy.”

Hosszadalmas volna felsorolni e temető hírneves író, festő és zeneszerző halottainak nevét, kik művelkben a szerelmen istennőjének oltárt emeltek. Sírköveik felirata szerelmenről regél. És a halottak élöket vonzanak ide, kik Páris e híres temetőjét találkahelyül választják.

Rendőrök és legények véres harca Aradon.

**Öt garázda ember késsel támadt két rendőrré.
Két halálos áldozata van a véres verekedésnek.**

(Arad, április 4.) Tegnap este kilenc órakor valóságos vérfürdőt rendezett a pécskai országúton öt ségai legény, akik késekkel támadták meg az őket igazolásra szólító rendőröket. A megtámadott rendőrök fegyverükkel védekeztek s a véres verekedés két áldozata, egy ségai napszámos és egy rendőr halállal vívódik az aradi közkórházban. A borzalmas, véres, talán halállal is végződő összecsapás így történt:

Tegnap este kilenc óra után fájdalmas jajveszékésre lettek figyelmesek a pécskai országút közelében lakó emberek. Többen a hangok irányába siettek és egy kocsit mellett négy embert találtak vérbeágyva, eszméletlenül állapotban s látták, hogy az országúton Arad felé menekül néhány ember. Az esetről azonnal értesítették a ségai rendőrséget és a mentőket. A helyszínen néhány perc múlva megjelent a mentő-autó és az országút porában fekvő sebesülteket beszállították a közkórházba. A rendőrség a helyszínen semmi felvilágosítást nem tudott kapni, mert a jelenlévő ségaiak már csak az eszméletlen embereket találták a Pécskai úton. A ségai rendőrkomiszár a kórházba ment, hogy a véres esemény áldozatait kihallgassa, azonban a kihallgatást csak késő éjszaka lehetett megtartani, mert a sebesülteket azonnal meg kellett operálni.

A sebesültek között két rendőr van, Lázár János és János János. János állapota annyira súlyos, hogy már beszélni sem tud. Lázár János rendőr elmondotta, hogy Jánost Jánossal a Pécskai úton teljesített szolgálatot, amikor egy szekér közeledett vágatva és rajta öt legény ült, akik hangos nótázással verték fel az ucca csendjét. Kötelességszerűen lassabb hajtásra és csendesebb viselkedésre szolitották fel a legényeket, akik erre megállították a kocsit, egyik közülük leugrott és a rendőrök elébe állt és megfenyegette őket. A rendőrök erre be akarták kísélni a garázda legényt, mire mind az öten leugrottak a kocsiról, zsebükből kirántották késüket és rátámadtak a két rendőrré. Az első szúrás Jánost érte, akinek vállába hatolt be a kés pengéje. Lázár Jánosnak is megszurta késsel az arcát, mire a rendőrök igénybe vették bajonettel felszerelt fegyverüket és azzal védekeztek. Először puskatussal ütöttek a legények közé, majd mikor látták, hogy ez nem használ, megfordították a fegyvert és szuronyal próbálták a garázda legények ellen védekezni. Lázár János többre nem emlékszik, csak annyit tud még, érezte, hogy fejéből hatalmas sugárban ömlik a vér, azután elvesztette eszméletét. A kórházban tért magához, ahol megoperálták. János János sérülése rendkívül súlyos. Egy késszurás vállát érte és tüdejét szurta keresztül. Azonkívül mellén, karján és arcán ejtettek súlyos sebeket a támadók. A verekedés másik két áldo-

zata Simon József és Simon János napszámosok. Simon János orvosi vélemény szerint utolsó perceit éli. Az egyik rendőrnek a bajonettje a mellébe hatolt bele és tüdejét keresztül szurta. Azonkívül nyakát is átszurta a bajonett, fején és oldalán a puskatus eított rendkívül súlyos sérüléseket. Halálsápadtan fekszik a közkórházban, eszméletlenül van, de beszélni nem tud. Fivére Si-

mon József kartörést szenvedett, azonkívül egy bajonettszúrás lábát érte. Kihallgatása alkalmával beismerte, hogy ellenszegültek a rendőrök felszólításának és azzal védekezett, hogy mindnyájan ittasok voltak. Azt állítja, hogy ők keiten nem használtak kést a verekedésnél, hanem botokkal támadták a rendőrökre. Elmenekült társaik közül csak Pagura Jánost ismerik, akivel többször volt dolga a rendőrségnek, garázda verekedő karéban álló rácfertályi legény. A rendőrség széleskörű nyomozást vezetett fe az elmenekült késelő legények kézrekerítésére.

ÁLOM, VIRÁG, ILLATOK.

Hogyan készülnek a husvóra a virág- és az illatszerkereskedők. — Az 1800-as Cotytól az 5 lejes rózsavizig. — Olaszországból nem jön virág.

(Arad, március 4.) Még egy hét és itt van a husvét és vele együtt a husvétitörömök ideje is. A drogériák és virágkereskedések elkezdtek szezonjuk nagyfietéhez várják a vevőt, aki a drága Coty L'Origan-t, a Chypre-t és a többi isteni illatot megvásárolja, a virágkereskedések is kirakják a kirakatokba a jácintot, ibolyát, primulát és a többi bájos virágfajtákat. Csak éppen a gavallér urak és a szerelmes hölgyek hiányoznak, akik egyelőre még fontosabb ügygel: a gazdasági válság nevével dologgal vannak ezidőszert elfoglalva. 1925. napsugaras, derűs husvétja nem is olyan olcsó ünnep, amint azt elgondoljuk. Páris illatszerremekei elérhetetlen magasságban trónolnak és egész tetemes mennyiségű Georges Duval papirszeletkét kell a droguista kezébe nyomni, hogy pár cseppet valamilyen Guerlain, Houbigant vagy Coty-fantáziából az imádott hölgy ruhájára, hattyunyakára vagy habkeblére locsolhassunk. Némi kis barangolás az illatszerék birodalmában, azonnal feltárja a helyzetet, hogy mennyire is kerül az „Édes” husvétit illatszerrel való megöntözése.

Pár szó az 1800 lejes Guerlainról és az 5 lejes rózsavizről.

— Méltóztassék talán ebből a valódi párisiból — mondja előzőkenen a droguista. Isteni illat és ami a fő, diszkrét. Nem az az erős illat. Elsőrangú áru. A világhírű párisi Guerlain-cég remeke: „Après L'Ondée”, vagy talán ugyanennek a cégnek a másik specialitását, a közkedvelt „Mischnuco“-t? Ez most igen divatos. Az ára... hm... kissé meg vagyok hűlve, de azért ne tessék megijedni, az ára mindössze 1800 lej. És nem kell félni, hogy sok van benne, mindössze 50—60 gramm az egész. De a csomagolás, az adjusztálás elsőrangú. Olyan, mint egy álom. Parancsol?

— Inkább nem. Olcsóbban szoktam álmodni.

— Lehet ezt is. Itt van az ugyancsak párisi Coty-cég több készítménye, közöttük az annyira elterjedt L'Origan, a Chypre. A 40 grammos üveg csak 1400 lej, viszont a husz grammos 400, nem beszélve a 14 grammosról, ami mindössze 380. Parancsol uraságod talán Houbigantot? Kissé

ugyan már lekerült márka, de vannak, akik szeretik. Így a Quelques fleurs, amiből egy kis üveg 800 lej, de ha min már nem egészen fiatal ember, a szive szívesebben húz az Ideallioz, régi leült korok parfümiéhez, úgy ajánlatom ezt is 750 lejért üvegjét. Továbbá Roger et Gallet párisi cég ismert márkái: Fleur d'Amour 750, Vera Violette 220, még továbbá Legrain bucuresti cég több parfüm-illúziója, fantáziája és speciálitása 500, 300, 200, le egészen 40 lejig. De inkább hanyagoljuk el ezt a negyvenest. Uram, megmutatók. Ünneki mindezt, ismerje meg a Dralle-illuziót, ami Hamburgból jött ide, azután vegye tudomásul az aradi Baeder-cég igen jó készítményeit 70 lejtől egészen 600 ig.

— Van talán valami egészen más áru is? A világhírű piti és nimolé cégek készítményei.

— Ja ugy. Van. Nekem ne lenne. Van kérem 100 lejtől lefelé, egészen 15 lejig. Parfüm. Márkás illat. Katonáknak őrmestertől lefelé 10 százalék engedmény. Parancsol?

— Majd tessék hazaküldeni öt lejért rózsavizet. Künn lakom Gájban, a hordárköltés azt hiszem husz lej. Isten áldja, illatkirály. Bájos szagos ember.

A szerény ibolyák és a büszke primulák.

A szerény ibolya ott illatozott a büszke rózsá, cinerária és primula tövében. Körülötte más virágok terjeszték illatukat, míg előtte a kertész nő majd elaludt, a nagy vevő-várásban, háta mögött pedig aranyozott kis kosárkák várták, hogy mikor lesz premier, névnap, születésnap, eljegyzés, lakodalom. A virágárusnő öt perc leforgása alatt tudomra adja, hogy a szezon igen „gyenge”, az emberek nem igen vesznek virágot, a szép hölgyek a piacra mennek, viszont a szép gavallérok sem kerülnek már el a piacot. Mindezek mellett is egy variált szép virágkosár 50—300 lejig szerepnykedik, cserepes virág szerepnykedése 40 lejig tart. Ellenben egy szál rózsá 15—25 lej, kis jácint csokor 15, ibolya 2—5 lej. Ennél szerényebb virág már nincsen. A piacon mindezek ötven százalékkal olcsóbbak, a mezőn semmibe sem kerülnek, ajánla-

tos kirándulni a kladovai völgybe, háromszáz lej költséget nem kímélve és lehet kapni ingyen pár szál ibolyát. Záradékol: Olaszországból már nem lehet virágot behozni, meri Bratianu Vintila pénzügyminiszter nem engedi.

Mindent egybevetve, parfüm s virág már várja bőven és nagy mennyiségben a husvétot, ami egy hét múlva holt biztonsággal bekövetkezik, tekintet nélkül a véteikedvre. Azt azonban még a legjobb akarat mellett sem lehet állítani, hogy husvét ünnepe valami igen olcsó mulatság lenne. Sőt ellenkezőleg. Amint ezt az egyébként 1800 lejes Coty, Guerlain, Houbigant és egyéb álmok, illatok, illuziók, fantáziák, speciálitások, keverékek, kedvencek és márkák bizonyítják... (kár.)

Aktalopás Aradon.

Két megtévedt szolgálta büne. — A hivatalos okmányokat csomagolópapírnak adták el.

(Saját tudósítónktól.) Két nagyforgalmu aradi közhivatalnál körülbelül egy hónap óta tapasztalják, hogy fontos okmányok tűnnek el az irattárból. A hivatalnokok előbb saját hatáskörükben indították meg a nyomozást, hogy a rejtélyes aktalopás tetteseit leleplezzék. Mind a két hivatalnál súlyos károkat okoztak az aktalolvajok, mert igen fontos és értékes okmányokat loptak. A titokzatos aktalopásokról aztán a napokban jelentést tettek a rendőrségnek, ahol a legnagyobb körültekintéssel indult meg a nyomozás. Megállapították, hogy a lopásokat csak a hivatalokban jártas egyének követhették el, akik feltűnés nélkül tartózkodhattak ott. A további nyomozás folyamán az is kiderült, hogy eddig több mint egy mázsa súlyu okmányt vittek el a tolvajok válogatás nélkül. A rendőrség ebből arra következtetett, hogy a tolvajok valószínűleg súlyszámra adják el az okmányokat, még pedig csomagoló papír céljaira. Az ebben az irányban megindult kutatás aztán érdekes eredményre vezetett. Egyik detektív az élelmiszerpiacon nyomozott s észrevelte, hogy az egyik árusító hivatalos okmányokba csomagolja áruit. A detektív átkutatta a csomagolópapírokat és megállapította, hogy azok az eltűnt aktákhoz tartoznak. Az árusítót kérdőre vonta, aki elmondotta, hogy a papírokat egy Nagy István nevű fűszerkereskedőtől vásárolta. A detektív felkereste a fűszerkereskedőt, aki viszont bevallotta, hogy az okmányokat Marcutia Mihály és Giurgiu József hivatalozólaktól vásárolta csomagolás céljaira. A rendőrség ma délelőtti letartóztatja a két szolgát, a kik azzal védekeztek, azt hitték, hogy az okmányok már nem szükségesek és selejtezés alá kerülnek és ezért adták el. A rendőrség az elloptott okmányok nagyrésztét megtalálta és a két aktalolvajt átkísérték az ügyészégre fogházába.

— Japán fegyverkezik. Tokióból táviratozzák: A tengerészeti minisztérium ma bejelentette, hogy 22 új hadihajót épített a japán haditengerészet erősítésére. — A minisztérium Franciaországba, Amerikába, Németországba és Angliába szakértőket küld ki, hogy tanulmányozzák a fegyverkezési technika előrehaladását.

HIREK

Orráldozat a sikerért.

A pesti színházi lapok sokszor egészen furesa és épületes dolgokat írnak fel nyájias és kevésbé nyájias olvasóknak. Így egy elterjedt színházi újság legutóbbi számában azt a tálalást követi el, hogy Lengyel Gizi szegedi színművésznőt már két éve szerette volna leszerződtetni egy budapesti nagy színház, csak éppen azt követelte meg a művésznőtől, hogy néminemű kis operációnak vessen alá magát. A művésznőnek ugyan is egy paraszthajszállal nagyobb teremtette az Ur az orrát, mint más rendes halandónak, illetve színésznőnek: szóval a színésznőnek erősen destruktív orra volt. A direktor azt az ajánlatot tette, hogy a művésznő azt a bizonyos paraszthajszállnyi differenciát távolítsa el az orrjáról.

— Nézd fiám, ma már olyan kifundó kozmetikus-sebészek vannak, hogy az ilyen operáció szinte gyerekjáték. Lefekszel a műtőasztalra, mint destruktív orru és felkelsz mint tizenhárompróbás konstruktív orru. Tehát gondolkodjál, mert nem utolsó dolog egy pesti szerződés.

Igy beszélt az igazgató és Lengyel Gizi, a színésznő határozott. Lefeküdt a műtőasztalra és úgy kelt fel, mint azt fentebb megirtuk. Operációnak, paraszthajszállnak és destruktív jellegnek semmi nyoma. Most már egész nyugodtan felléphet a budapesti színpadokon.

— A Népszövetség francia elnöke Bucurestiből. Bucurestiből jelentik: Bouillon Franklin a népszövetségi francia bizottság elnöke három napi tartózkodásra hétfőn a fővárosba érkezik.

— A román-német konfliktus. Bucurestiből jelentik: A jóvátételi bizottság — mint ismeretes — a román-német konfliktus ügyében hozott döntés alkalmával mindkét félnek azt ajánlotta, hogy egymás között, vagy egy döntőbírótság útján igyekezzenek megállapodásra jutni a vitás kérdésben. A kormány a jóvátételi bizottság döntése alapján most várja a német kormány javaslatát.

— Megdöntették a sztrájkoló francia diákokat. Párisból jelentik: A legutóbbi diáksztrájk résztvevőit a bíróság egyenként 15 napi elzárásra és 50 frank pénzbüntetéssel sújtotta. A bíróság az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

— Április 28-án tárgyalják Zelea-Codreanu ügyét. Bucurestiből jelentik: Zelea Codreanu büntetését a focsani törvényszék rendkívüli ülés szakában április 28-án tárgyalják. A hatóságok széleskörű intézkedéseket tettek, hogy a multkori tárgyalás alkalmával előfordult sajnálatos eseményeket minden körülmény között megakadályozzák.

— Nyugdíjizetés Aradon. Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíj-ügyosztálya miniszteri rendelkezés következtében április 6-án kezdi meg a nyugdíjasok kiizetését. Ezen a napon számfejtik és ki is utalják a nyugdíjakat, ami az előző hónapokkal szemben haladást jelent, tekintettel arra, hogy mindig a hónap közepe táján kezdték meg a nyugdíjak kiizetését.

Öngyilkos lett Móricz Zsigmond felesége.

A neves magyar író feljelentést tett a budapesti rendőrségen.

(Budapest, április 4.) Móricz Zsigmondnak, a kiváló magyar írónak a felesége rövid szenvedés után elhunyt. Az első híradások úgy szóltak, hogy Móricz Zsigmondné, született Holics Janka ezelőtt egy hétrel náthalásban megbetegedett Miskolcon, ahol öccsénél volt látogatóban és a náthalásból tüdőgyulladás fejlődött ki. A magas láznak Móricz Zsigmondné gyenge szíve nem tudott ellenállni és a kór elpusztította. Érdekes, hogy Móricz feleségének öccse is megbetegedett náthalásban, de 6 néhány nap alatt kilábalt a betegségéből. Móricz Zsigmondné férje

irodalmi karrierjének elején lett az író hitvese és három bájos kis leány anyja. A halálessel kapcsolataiban azonban ma érdekes fordulat történt. Móricz Zsigmond megjelent a rendőrkapitányságon és kérte, hogy elhunyt feleségének holttestét boncolják fel, mert úgy látja, hogy gondatlanság esete forog fenn. Felelő orvosi rendeletre a megengedettnél több veronált vet be és az író szerint ez okozta volna halálát. A boncolást elrendelték és ennek következtében a szombat délutánra tervezett temetést elhalasztották.

Mégis felemelik Franciaországban a bankjegyállományt.

(Páris, április 4.) A tegnapi még csak félt hivatalosan közölt hír a francia bankjegyállomány növeléséről ma hivatalos megerősítést nyert. A minisztertanács hosszú ülésén elhatározta, hogy az 1920-ban 41 milliárd frankban megszabott bankjegyállományt felemeli. Erre vonatkozóan törvényjavaslatot nyújt be. Elterjedt hírek szerint 4-6 milliárddal fogják emelni a bankjegyállományt. Véglegesen csak a Francia Bank elnökével és más pénzügyi emberekkel folytatott tárgyalások után döntenek.

Új gyilkossággal vádolják az öngyilkos Pödört.

Keresik a Leirer Amáliától elrabolt ékszereket. Magyar rendőrtisztek nyomoznak Csehszlovákiában.

(Budapest, április 4.) A Leirer-gyilkosság felfedése és Pödör Gyula öngyilkossága egy négyben történt budapesti gyilkosság rojtélyes körülményeiről rántotta le a leplet. Tudvalevő: hogy egy Dohnal Lipót nevű hirdetésíró gyilkos kísérte végig legutóbbi csehszlovákiai útján Leirer Amália gyilkosát, akivel az olmitzi fogházban ismerkedett meg. Dohnal mostani vallomása alapján megállapítást nyert, hogy Hudecseknek köze van az évekkel ezelőtt elkövetett budapesti Fecske-uccai gyilkossághoz, amelynek Teussig Józsefnek, egy budapesti kereskedő özvegye az áldozata. A gyamu azonban Hudecsek ellen irányult, ki ellen számos tárgyi adat szólt, azonban Hudecsek, aki Budapesten levag Hudecseknek adta ki magát, nyomtalanul eltűnt s most mint kiderült, Olmitzban kereskedő lett s itt kerüli össze Pödör Gyulával. A budapesti rendőrségnek az a feltevése, hogy Hudecsek nemcsak a Fecske-uccai rablógyilkosság elkövetésében bűnös, hanem bűntársa volt Pödörnek a Leirer-gyilkosságban is. Megállapították, hogy mind a ketten hónapokon keresztül a budapesti elektromos művek igazolványával hazáltak és így jutottak be Leirer Amáliához is. A magyar és csehszlovák rendőrségek most ebben az irányban is megindították a nyomozást.

Dohnal vallomása szerint a meg hiányzó ékszerek egy a Váci-ucca 74. szám alatt lakó, az elektromos műveknél alkalmazott villanyellenőrnél vannak elrejtve.

Az ellenőrt ma előállították, aki annyit beismert, hogy összeköttetésben állott Pödörrel, de azt tagadja, hogy az ékszerek holitéről bármit is tudna. A rendőrségnek az a feltevése, hogy Pödör és Bolla a villanyellenőri igazolványt, amelyvel a gyilkosság előtt Leirer Amáliánál jártak, ettől az ellenőrtől kapták. Az ellenőrt beismerte azt is, hogy Pödör a gyilkosság után felkereste műhelyében, de akkor sem a gyilkoságról, sem az ékszerekről említést sem tett.

Dr. Vogel József budapesti rendőrkapitány és Angyal László detektívcsoporthoz vezető Kassára utaztak s ott részletesen kihallgatták Dohnalt, aki az ékszerek rejtőhelyére vonatkozólag új vallomást tett. A magyar rendőrtisztek Olmitzba s onnan Sternbergbe utaztak, ahol kétséget kizáróan megállapították Pödör személynemességét, kit a sternbergi temető halottas házában ravatalozták fel. A közönség ezrei tödülnek a halottas házhoz, hogy Pödör koporsóját láthassák, azonban a csehszlovák rendőrség elzárta a halottsházhoz vezető utat és senkit sem bocsát a rablógyilkos koporsójához. A budapesti rendőrség kiküldöttei különben a csehszlovák rendőrtisztek kíséretében felkeresik mindazokat a helyeket, ahol Dohnal Pödör társaságában megfordult. Erre az utra természetesen magukkal viszik Dohnalt is. A bűnügy egy másik érdekessége, hogy Saguly Ferencről megállapították, hogy előrehaladott elmebajban szenved. Saguly már 1916-ban paralizis progresszívában szenvedett és ezért el is bocsájtották a katonaságtól. A vedő ennek alapján most szabadlábra helyezését kéri.

— Javítják az aradi viaduktot. Arad város vezetőségéhez a napokban panasszal fordultak a Mosóty-lelep lakosai, hogy a viadukt utja olyan elhanyagolt állapotban van, hogy azon való közlekedés életveszélyes. A viadukt gyalogjárója teljesen leállt és egy vonalban van a kocsiútval. A kövek töredeztettek és az egész utvonaltéle van gödrökkel. A járókelők állandó veszélynek vannak kitéve, mert a viaduktról lefelé vagatató kocsik vagy automobilmek részére nincsen elválasztva a kocsiút a járólattól. A város vezetősége foglalkozott a beérkezett panasszal és elhatározta, hogy a viadukt teljes utvonaltát kijavítja. A gazdasági hivatal nyilvános pályázatot hirdetett az ut kiközvetítésére és a pályázati határidő lejártá után azonnal hozzákezdnek a viadukt kijavításához.

— Házasságok. Dr. Steiner György geológus házasságot kötött Zimnermann Klára uricánnyal Budapesten.

Seitz Oéza és Rác Erzei házasságot kötöttek.

— Jókai-ünnep Magyarországon. Budapestről táviratozzák: A Jókai-centennáriumnak alkalmából ma ismét több Jókai-ünnepséget tartottak. A Tisza István Körben Szász Károly olvasott fel „Jókai és a politika” címen. A Budapesti Kávésipar-testületben Mészáros György mondott ünnepi beszédet, aki hangsúlyozta azt a meleg összetartozandóságot, amely a magyar írók és az irodalmi kávéházak között mindig fennállott. Majd foglalkozott a kávékok szomorú helyzetével, s kitért arra is, hogy békeben 426 kávéház volt Budapesten és most csak 172 van. — Szombathelyen a Dunántúli Közművelődési Egyesület ünnepelte Jókai Mór emlékét és a szép ünnepség szónoka Rákosi Jenő volt.

— Elhalasztották az aradi Gold-estélyt. Gold szigorló orvosnak, a világhírű telepatikus csodának az aradi estélyét elhalasztották, mert Clujon (Kolozsváron) olyan hallatlan érdeklődés nyilvánul meg négy óriási sikerű estélye után, hogy újabb négy estélyt fog tartani. Közép-Európában soha nem látott és nem ismert mutatványok képezik Gold előadását, amely szigorúan tudományos alapon áll és minden számáról előzetesen végén magyarázatot ad a közönségnek.

— Aradi Torna Egyesület választmányi ülése április 7-én, kedden, a Fehérkereszt gyémánttermében.

Könyvtárat jó árban vesz Kerpel.

Idegfájásoknál, Reumánál, Köszvénynél, elhúzódnál, cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűviz rendkívül jóhatású hashajtónak bizonyul. Az anyagosa zavarok gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József-víz kurák nagyon szép eredményhez vezetnek Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Tavaszi kabát és ruhakelme újdonságok (Burberry Ceyaroot stb.) raktárra érkeztek.

Vándor divatáruház

Tekintse meg a kirakatainkat Arad, Str. Metianu (Forray-u.)

— Bolgárok tanulmányútja. Budapesti táviratozzák: A magyar kormányt értesítették, hogy április 24-én 50 bolgár érkezik Pestre, a kik között 8 képviselő, több miniszteri főtisztviselő, gyáros, gazda és kereskedő van, s utazásuk célja gazdasági tanulmányút.

— Halálozás. Papp Vetus, Papp György volt aradi főgimn. tanár leánya hosszas szenvedés után ma elhunyt. Halálát kiterjedt rokonsággyal gyászolja. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Strada Desseanu 5. számú házból.

— Fordulat a zsigmondházi rablókosságot illetően. A zsigmondházi rablókosságot ügyében az aradi államrendőrség vette át a nyomozás szálait a zsigmondházi csendőrségtől. A mai napon több tanút hallgatott ki a rendőrség, akiknek vallomásai alapján egészen új irányt vesz a nyomozás. Újabbban talált bűnjelképek alapján mindinkább valószínűbbé válik Imre Jenőnek a rablókossággal való kapcsolatát vádolni bádógosnak teljes ártatlansága. Az alig egy napig tartó rendőri nyomozás már is olyan adatokat hozott felszínre, amelyekből illetékes helyen arra következtetnek, hogy a tettes rövid időn belül kézrekerülhet.

— Elhunyt magyar közgazdasági író. Budapesti táviratozzák: Kálnoki Henrik közgazdasági szerkesztő ma 77 éves korában elhunyt. Az elhunytban Kálnoki Izidor a kitűnő magyar publicista fiavérét gyászolja.

— Szabadlábba helyezett volt intéző. Az aradi törvényszék vádtaácsa ma szabadlábba helyezte Petrescu Toma vizsgálati fogságban lévő gyanúsítottat, akit azzal vádolnak, hogy mint a kisjenői József főherceg uradalom egyik volt intézője szabálytalanságokat követett el. Petrescu szabadlábba helyezése után a nagyarányú indulat bűnper jelentéktelen ügyévé zsugorodott össze.

— Kávéház és cigánybanda békesen végződött perlekedése. Emlékeztetés még az a hirtelen szakítás, amely több hónapja az aradi Városi Kávéház és Körösi Dudus cigányprimás bandája között történt. A vitás szerződésbontás ügyét aztán választott bíróság elé vitték. A választott bíróság tagjai dr. Jancu Kornél aradi ügyvéd elnökléte alatt dr. Székely Lajos nagykereskedő és dr. Jegussy Károly városi főügyész lettek, akik öbbszöri elhalasztás után ma délután tartották meg ebben az ügyben a tárgyalást. Körösi Dudust a tárgyaláson dr. Weil Károly ügyvéd képviselte, míg a Városi Kávéház tulajdonosainak képviselésében dr. Molnár Oszkár ügyvéd jelent meg. A mai választott bírósági tárgyalást megelőzőleg azonban az ügyvédek felszólítására a felek egyezkedést kíséreltek meg, amely a legteljesebb eredménnyel végződött. A végleges megállapodás a választott bíróság előtt ma létre is jött és eszerint Karácsonyi Testvérek a Városi Kávéház tulajdonosai nyolcvanezer lej pótlást fizetnek. Körösi Dudus bandájának a hirtelen szerződésbontás miatt.

— Gyermekköcsök legszörnyűbb miveltében nagy választékban legolcsóbban Hegedűs-cégnél, Aradon.

Májusban tárgyalják Radics pörét.

Zágrábból táviratozzák: Radics István horvát parasztpárti vezető és a párt többi vád alá helyezett vezetőinek ügyét májusban tárgyalja a zágrábi törvényszék.

A legújabb Orth János-legenda.

Az indiánok titokzatos fehér embere. — Egy francia publicista visszaemlékezései.

(Páris, április 4.) Néhány hónappal ezelőtt érkezett a hír tül az Océánról, hogy egyik newyorki kórházban meghalt egy sofför, aki nem volt más, mint az évekkel ezelőtt elűnt osztrák főherceg, Orth János. A napokban megérkezett azután a cáfoió távirat is, amely azt jelentette, hogy a Newyorkban elhunyt sofförben nem ismerték meg a volt főherceget. Ugyanakkor, amikor a bécsi cáfolat napvilágot látott, a francia sajtóban is, Georges Brousseau francia publicista rendkívül érdekes visszaemlékezéseket közölt egy különös emberrel való találkozásáról, mely évekkel ezelőtt történt a hollandi Guyarban, egy őserdőben. A francia publicista akkor világkörüli uton volt többedmagával s kalandos utjaik során elvetődtek egy őserdő szélére, ahol a Marany folyó partján sátrat vertek. Egy déli-éltől izzó napsütésben egy bárkát vettek észre a folyón, mely a folyó eredete felel uszott lefelé s közvetlenül a sátrak előtt kikötött. A bárkából vagy tíz-tizenöt indián szállott ki és közülük egy fehér ember. Szép szál férfi, nemes arc, sasor és szürke csillogó szemek. A franciák eléjük mentek és a legnagyobb meglepetésükre a bárka egyetlen fehér embere a legfőkétebb franciasággal köszöntötte őket.

— Kérem, — fordult ekkor a francia publicista a bárka fehér utasa felé, — mondja meg ön a társainak, hogy a forró nap elől jöjjenek ők is a mi sátrainkba és legyenek a mi vendégeink. Rövid tanácskozás következett az indiánok között, majd fehér társuk azt felelte:

— Társaim köszönik az Önök szives meghívását, de nem fogadják el. Ők azért kötöttek csak itt ki, hogy közöljék önökkel, hogy e helytől feljebb ne menjenek, mert az ő egyik prófétajuk szerint, ha fehér emberek fognak lépni az ő törzsük birodalmára, az katasztrófát hoz az indiánokra. Ha azonban mindenképpen beljebb akarnak hatolni, akkor esküvel tartoznak isteneiknek és a Nagy Tanácsnak és meg kell fogadniok, hogy soha többé vissza nem térnek saját fajuk közé és feleségül kell venni egy az ő törzsükből származó leányt. Az ismeretlen fehér ember még ezeket mondotta:

— Ezt tettem én is.

A francia publicistát rendkívül izgatta a kíváncsiság, szeretett volna bepillantani ennek a különös embernek életébe, a múltját akarta tudni, az okokat, melyek ide vetették az őserdőbe, az indiánok közé és ezért ezt felelte neki:

— Rendben van. Holnap délig gondolkodási időt kérünk és akkor majd megadjuk a feleletet.

Az ismeretlen kezét nyújtotta. Bucsuzni akart. A francia visszatartotta.

— Kérem maradjon, — mondot-

ta neki — ha társai nem is, legalább ön fogadja el meghívásunkat. Ismerkedjünk meg jobban. Az őserdők fehér embere nehezen engedett a meghívásnak.

— Jó, egyezett bele végül, de már azt most is megmondhatom önnek, hogy azokból a feleletekből, melyeket az ön kérdéseire fogok adni, ön nem fog megérteni semmit, mert ön művelt, ön civilizált.

A sátorban az ismeretlen tisztelére pezsgőt bontottak.

— Az őserdőt, az indiánokat szeretheti egy civilizált ember is, felelte a francia az idegen előbbi mondatára, de azért nem szakíthat meg minden összeköttetést a mi civilizációkkal. Nem szünhetik meg meg szeretni soha az ő fajtát, az ő hazáját, azokat, akik neki kedvesek voltak és főleg azokat, akik most is várnak reá ott. Az idegen szeméből két könnyesepp gördült alá, a fejét a mellére eresztette, hogy talán így sikerül neki megindulását elrejtienie.

— Ott. Igen, mondtotta csendesen. Gazdagság, fény, pompa, hatalom, ifjuság, szépség. Minden az enyém volt. Aztán megismertem a mi hazugságainkat, a mi képmutatásainkat, szegényünket, bűnünket és szerencsétlenné lettem. És ekkor hátróztam el magamat, hogy eltűnök örökre az ugynevezett civilizált életből. Elhallgattott az ismeretlen férfi, majd néhány pillanatnyi szünet után így folytatta:

— Lejöttem Délamerikába, pénzem volt. Gyalog, lovon, bárkán, csónokokon mentem népeken, fajokon keresztül. És az indiánok között megtaláltam, amit kerestem. Elfelejtettem a múltat, és megtaláltam a nyugalmat, békeséget, a csendet. Megházasodtam. Feleségül vettem egy indián leányt. Két gyermekem van tőle. Nincs semmi kívánságom, nincs semmi vágyam. Csak egytől félek. Attól, hogy eljönnek ide az európaiak, elhozzák ide nekünk az ő „megváltó” civilizációjukat, jogukat, törvényeket fognak majd kínálni. Az európaiak egoista erkölcsétől félek.

— És a szerelem? — vetette ekkor közbe a francia. Nem szeretett ön soha senkit, ott messze a hazájában, az idegen nevetni próbált. Mosolya fájdalmas mosoly volt. Felállott az asztal melől, kezét nyújtotta.

— Adieu, monsieur! — mondta bizonytalan hangon és kiment a sátrából. Másnap indultak mind a ketten. A francia — a civilizáció, az ismeretlen fehér ember — a barbarizmus felé. Később még egyszer összehozta őket a sors, sokkal tragikusabb körülmények között. Az idegen akkor sem árult el többet múltjából. A neve János volt. Egyszerűen János. És a vadászfegyverének egyáltalán: osztrák főhercegi címer. Vajjon ő volt-e Orth János?

— Ezer asszonyt elraboltak. Tiencsinből táviratozzák: Ma kínai banditák támadták meg Hierceskiván városát, amelyet teljesen kifosztottak és a városból ezer asszonyt elhurcoltak.

— Vízszünet Aradon. Az aradi vízművek igazgatósága közli, hogy e hó 6-án hétfőn este 10 órától reggel 6-ig csömosás miatt az egész városban szünetel a vízszolgáltatás.

— Orvosi hír. Dr. Heretiu Miron a cluji bőrgyógyászati klinika volt tanársegédje, a bőr-, urológiai és veneriás betegségek szakorvosa. Rendel: 2—4-ig délután Bul. Reg. Maria 9. (Neuman-ház).

— Egeret, patkányt biztosan kirt a világhírű szabadalmazott „Radikal” irtóanyaggal. Kapható minden gyógyszerertárban. Főraktár: Gea-Krayer r. t.-nál Timisoara.

— Könyvújdonságok Sándor hírlapiródaiban.

A humor remekművel.

Furcsa füzet jelent meg most Párisban. Histoires Juives de Geiger. Csupa zsidóvicc, amelyet a közönség valóságos fal. A négy legnépszerűbb viccet, amelyeknek a francia közönség, mint a humor remekműveinek a pálmát nyújtotta, itt aduk:

Egy bécsi cég, amely csapnivaló gumiköpenyeitől nem tudott sehogy sem megszabadulni, ötszáz darabot becsomagolt s elküldte egy galiciai cégnek, egy kétszázötven darabról szóló számlával. A bécsi cég azt remélte, hogy a galiciai cég látván, hogy valami tévedésről van szó, szívesen kiegyenlíti majd számláját. Ellenben pár hét múltán a bécsi cég címére egy csomag érkezett, melyben 250 darab gumiköpeny volt. És a következő levelet mellékelte hozzá:

— A küldött áru — nagy sajnálatunkra — nem felel meg, minél fogva sietve visszaszármaztatjuk.

• Abrahám, a kereskedő meghalt. Str. Jára ezt írták föl:

— Itt nyugszik Abrahám Abelesz. Egy becsületes kereskedő.

(Magyartalanság nélkül a vicc nem élvezhető.)

Barátja a temetőben olvassa ezt a sírfeliratot és így szól:

— Szegény Abrahám barátom, téged — úgy látszik — két ismeretlen emberrel temették el.

A bécsi Grabenen négy zsidó sétáló utánuk két antiszemita sompolygót ki hangosan szidalmazza őket.

— Ugy látszik — mondja az egyik zsidó —, hogy rólunk van szó.

— Rólunk, — erősíti a másik.

— Talán kellene rá reagálni, — indítványozza a harmadik.

— Mit akarsz rá reagálni? — kértezi a negyedik fölháborodva. Ők ketten vannak. Mi pedig egyedül.

Molykár elleni meg-
óvásra a leg-
nagyobb garancia

S. Eisenstädter

szücs és szörmeáruházának
megóvó intézete Arad, Str.
Alexandri 1. (v. Salac-uca)

A szélhámos narancsligete.

Furfangos trükkökkel kifosztottak egy amerikai magyart. — Két heti bolyongás a tengeren.

(Newyork, április 4.) Egy amerikai szélhámos furfangos trükkök sorozatával fosztott ki egy már jómódba jutott amerikai magyart. Tóth István hosszú évek munkájával annyi pénzt szerzett magának, hogy Newyorkban penziót nyithatott. Itt kereste fel egy A. S. Grein nevű angol ember. A jó megjelenésű ember előadta, hogy apjának Floridában nagy narancsfarmja van és nagyobb pénzküldeményt vár apjától. A pénzküldemény azonban nem érkezett meg, ellenben Grein, a helyett, hogy fizetésre gondolt volna, kisebb kölcsönöket kért Tóthéktól, akik még biztak Greinben és adtak is neki pénzt. Majd Grein, amikor már nagyobb összeggel tartozott Tóth Istvánnak, a penziókérettelajdonost meghívta, vegye át apja narancsfarmjának vezetését. Tóth azonban írásbeli szerződést követelt, amit néhány nap múlva kézhez is kapott és eszerint 250 dollár havi fizetéssel leszerződötték a farm vezetőjének. Tóth Istvánnak szép kis motorcsónakja volt, amelytől nem akart megválni és ezért Grein rábirta, hogy a motorcsónakon tegyék meg a hosszú tengeri utat. Grein hangsúlyozta, hogy kitűnő tengerész és így az 1000 mérföldes utat könnyen fogják megtenni az Atlanti Óceán partjai mellett. Nagy élelmiszerkészlettel felszerelve indultak el a lélekvesztőn a hosszú tengeri útra, de a csónak már az elindulás napján viharba szaladt és a csónakot a hullámok úgy dobálták, hogy Tóth azonnal vissza akart fordulni. Grein azonban azt mondta Tóthnak, hogy Atlantic Cityből táviratozni fog apjának, akinek nagy hajója van és az a hajóval majd el fogja vonszolni a motorcsónakot. Grein elment tényleg táviróhivatalba, de nem az apjának, hanem Tóthnének táviratozott férje nevében és sürgősen 100 dollárt kért, amit azután ő vett fel. A távirati pénzsaralások több ízben megismétlődtek s a pénzküldeményeket állandóan hamis aláírásokkal vette át Grein. Két hétig bolyongtak a viharos tengeren és természetesen Grein apjának nagy hajója sehol sem volt látható. A gyanút fogott Tóthné most már Kálmán Béla newyorki magán-detektívhez fordult, aki megállapította, hogy Greinnek se apja, se nagy hajója, se narancsfarmja Floridában nincs. Tóthra pedig North Carolina állam Beaufort nevű falujában találtak rá. A kijátszott, kifosztott ember agyongyötörten érkezett meg és innen a szélhámos Grein kerekét oldott. A rászedott amerikai magyart két heti vándorlás után ma érkezett vissza Newyorkba.

Lefoglalták a világ legnagyobb hamispénzgyártó műhelyét.

(Montreal, április 4.) A rendőrség lefoglalt egy hamispénzgyártó műhelyt, amelynél nagyobb eddig még nem foglaltak le sohasem. A hamispénzt egy magános, titokzatos farmon készítették. A farmot körülvették a lovasrendőrök és megrohamozták. A banditák a házból lövöldözni készültek, de a roham oly váratlanul érte őket, hogy nem volt idejük védekezni s valamenyüiket — a vezetőt és hat bűntársát — letartóztatták. Lefoglaltak tízenöt ezer hamis tíz dolláros és félmilliót, ami már nyomás alá volt készítve.

Marica grófnő megfiódította a világot.

A legkitűnőbb magyar operette tündöklő karrierje. — Kálmán Imre meg a magyar cigányok.

(Budapest, április 4.) A cigány a Marica grófnő egyik keringőjét játssza. Szemben ül Kálmán Imre, aki az esti vonattal érkezett Budapestre. Vacsorán az édesanyjánál volt és most szivarozó mellett beszél:

— Utoljára a Marica grófnő századik előadásán voltam Budapesten. Én mindig azt hittem, hogy a csárdáskirálynő sikerét nem fogja egyik darabom sem felülmúlni. A Marica megcáfolta ezt. Berlinben a múlt héten volt a 200-ik előadás, utána a színház teljes együttese átment a Metropolitan színházba a Wallhallába, ahol egész nyáron át fogják játszani. A Wallhalla olyan népszínház-féle, 2000 ülőhelye van és 75 pfennigért már jó ülőhelyet lehet kapni. A német vidéki városok közül Boroszló, München már túl vannak a 100-ikon, Drezdában pénteken lett volna a 100-ik előadás, amelynek megtartását azonban vasárnapra hálasztották az én kérésemre. A darab legmeglepőbb sikere Dortmundban volt. Ebben a bányavárosban legfeljebb 25-ször adnak egy darabot, a Marica már tiz van a százon és még mindig zsúfolt házak mellett játsszák. Az osztrák és cseh vidéki színházakat ugyszólván a bukástól mentette meg ez az operette, 40—50-szer játszották két hétnap alatt. A múlt héten kaptam Berlinből egy sürgőnyt, amely azt mondja, hogy a berlini 200-ik előadás egyszersmind a Marica 2000-ik előadása az európai színházpadokon. Gondoltam kiszámítom, hogy nem téves-e a szám. Nekem tulsoknak tűnt fel és amikor befejeztem a számítást pontosan 3000 Marica jött ki és nem számítottam még a moszkvai és szentpétervári előadásokat. A legmeghatóbb a bécsi közönség szerete. A Theater an der Wien 308-szor játszotta a darabot és ekkor a Volksoper igazgatója fordult hozzám, hogy adjam neki a Maricát, a színház súlyos bajban van. Segíteni akartam a küzködő színházon, odaadtam a darabot és a díszleteket is megszereztem neki. Azóta hietenként négyszer telt házak mellett megy a darab.

— Van még valami, amit nem tudnak. A Marica fellendítette a

cigány exportot. Minden Marica előadáshoz magyar cigányokat visznek ki. Az én kedves cigányom Kardos Sándor, aki 350-szer muzsikált Bécsben, most Koppenhágában van a Scala színházban. Stockholmban Sovánka Nándor, Zürichben Nyáry Józsi, Kölnben Gyigy Laci, Berlinben Horváth Sándor, Münchenben Rác Zsiga, Hamburgban Bakos Gyuri muzsikál. Most keresünk Róma számára egy cigánygarnitúrát. A napokban kaptam Schuberttől az amerikai színházi tröszt vezetőjétől levelet, hogy a Marica amerikai előadására küldjem ki a legjobb magyar cigánybandát. Sokan kérdezik is, hogy mivel hálálják meg ezt nekem a cigányok. Majd ha meghalok, olíuzzák a nótámat.

Szerettem volna egy operettet írni egy jókai regényből vagy novellából. Kértem is szöveggönyvet de nem kaptam. Pedig mennyire érdekel most a magyarság lelke a magyarság fájdalma, öröme. Hiszen a Maricát is 1918-ban komporáltam az összeomlás után. Hogy most mi következik? Még nem mondhatok bizonyosat, de azt hiszem, hogy új darabommal karácsonyra készen leszek. Egyelőre csak emnyit! Tanasztaltam, hogy a magyar közönség szereti a romantikát, szereti a komolyabb, nemesebb mesét. Szeretem még, ha a darab tiszta, fehér. Szégyelnék olyan darabot írni, amelyet gyermekek nem nézhetnek meg. Kis és nagy gyermekeknek mesét mondani, kipirult arcokat látni, örömtől pirulva, de könnyek a szemekben: ez az én törekvésem, ez az én hivatásom.

SPORT

O OLYMPIA—AMTE bajnoki football mérkőzés vasárnap, április 5-én fél 12 órakor az óvártéri sporttelepen.

O Az AAC ujonnan épített sporttelepét ma délután bajnoki mérkőzésekkel nyitja meg. 3 órakor Hakoah—AAC I. B. 5 órakor Camp—AAC I. csapatok mérkőznek.

A divat újra: Kasmir.

(Saját tudósítónktól.) Ha a mai nagy divattervezők műhelyébe betekintünk, okvetlenül megtaláljuk a régi korok és divatok anyagainak, vonalainak képét, rajzát és leírását. Ugyszólván nincs divat, amilyen még nem volt, csak az elmúlt divatokat variálják úgy, hogy megfeleljen a mai kor kényelmet szerető igényeinek, megfeleljen a mai kor nőemancipációjának, benne legyen a mai kor asszonyi hitvallása: szabadság, fiatalok, a férfiakkal egyenrangúnak mutatkozni mindenkifölött!

Igy valahogy jött vissza a régi divatból drága nagyanyánk gyapjúanyaga, a kasmir és lett belőle — a nevet talán egy kicsit, úgy érzem, elflisítva — kasha. Nagyanyáink szerényszámu árakból álló garderoobjában egy-egy vívmányként okvetlenül megtaláltuk a finom, puha, messziről hozott kasmirruhát, vagy a Keletről hozott, könnyű, drága kasmirkendőt, amit jó nagyanyáink ilyen hűvös tavaszokon gyengéd kezekkel húzták ki a levendulailatu szubládából, vizgázza, mint egy családi kincsre és borították a nagymamák rozkadozó vállára, enyhe szemrehányást kapva az ünnepeletetésért. E kendők romantikáját is ime tönkretette a huszadik század, kasha lett belőle és száz frankért mindenki számára kapható Párisban. Montecarlo, Nizza, Cannes már tavaly óta ismeri ezt a puha, simuló, kedves szövetet. Általánossá csak ez idén vált Párisban is, úgy hogy a tavaszi szövetség: kasha. Nincs dáma Párisban, akinek ne volna kashakabátja vagy ruhája. A legdivatosabb szín: a kasha „naturelle”. Ez annyit jelent: a gyapjú természetes színében. De más színben is nagyon divatos, különösen városi használatra a barna mindenféle árnyalata.

A kabátok, kosztümök, ruhák megtartják masculin jellegüket, de mégis megváltoztak, alul a kabátok bővülnek, a ruhák kazak formája többnyire meg rövidült és e rövid, szvetterszerű kashakokból előtűnő szoknya mindig valamilyen formában rakott, ráncolt vagy szerpentinbe szabott.

MOZI

xx „Trója bukása“ második részét hétfőn mutatja be az aradi Apolló. A hatalmas aranyu történelmi film második és befejező része csütörtöki szerepel az aradi Apolló műsorán. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Ma, vasárnap vetíti utoljára az aradi Apolló „Trója bukása“ első részét. Az idény gyönyörű kidolgozásu hatalmas filmje a „Trója bukása“, amelynek első részét „Szép Heléna elrablása“ címen ma vasárnap utoljára vetíti az aradi Apolló mozgószínház. Előadások 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „S. bárónő szerelmes levelei“. Filmbemutató ma vasárnap az aradi Urániában. Szenzációs újdonságot mutat be ma vasárnap az aradi Uránia mozgószínház „S. bárónő szerelmes levelei“ címen. A film főszerepét Mia May alakítja. Az érdekes filmújdonság szerdáig marad műsoron. Az előadások 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Megérkeztek az „ORIENT“ divatáruházba, ARAD, Strada Alexandri (Salacz-uca) sarok
Covercotok, Boerberik, szövetújdonságok és selyemkélme különlegességek. Férfi szövetek nagy választékban.

OLCSÓ KÖNYVAKCIÓ!

SÁNDOR HIRLAPIRÓDA, Arad

rövid időre, míg a készlet tart olcsó könyvakiót rendez, melynek folyamán az alatt felsorolt könyveket rendkívül olcsó leszállított áron hozza forgalomba.

1. CSOPORT. A külföldi regényirodalom leghíresebb alkotásai. 5 gyönyörű, érdekes regény 1283 oldal terjedelemben 650 lelt helyett 325 lelt. Tartalma: Kellermann; A bolond; Meyrink; A fehér dominikánus; D'Annunzio; Az ártatlan; Peter Nausen; Julia naplója; Gerliard Hauptmann; Atlantis.

2. CSOPORT. A modern orosz irodalom legkiválóbb íróinak legszebb regényei és novellái. 5 értékes kötet 998 oldal terjedelemben 400 lelt helyett 220 lelt. Tartalma: Andrejev Leonid; Anathéma. Az orosz novella nagymesterei. Andrejev Leonid; Vörös kacsaj. Maxim Gorkij; Ery élet regénye. Kuprin; A kriptá.

3. CSOPORT. A világirodalom legérdekesebb kalandor regényei. 4 izgalmas regény 1410 oldal terjedelemben (5 kötetben) 500 lelt helyett 270 lelt. Tartalma: M. Löhlan; Az arany háromszög; Urton Sinclair; Szén Ófelsége I-II. G. R-Chester; Pénz az utcán. Johnson; A földalatti club.

4. CSOPORT. A külföldi elbeszélő irodalom jelesíneke legszebb regény alkotásai. 4 gyönyörű regény (5 kötet) 1544 oldal terjedelemben 550 lelt helyett 300 lelt. Tartalma: Wassermann; Fuchs Renáta I-II. Rossem és Joesmann; Amikor az asszony ideges. Landberger; Kacag Bajazzó. Huysmans; Ott lenn.

5. CSOPORT. A világirodalom legnirészebb remekei. 5 páratlanul érdekes regény 1546 oldal terjedelemben 650 lelt helyett 325 lelt. Tartalma: Romain Rolland; Viharvirág. Couperus; Hellogabalius. Meyrink; A zöldarcú kísértet. Couperus; Komédiások. D'Annunzio; A halál diadala.

6. CSOPORT. Boccaccio Dekameron. 5 kötet 1064 oldal terjedelemben 350 lelt helyett 190 lelt. A világirodalom leghíresebb novellagyűjteménye. Teljes kiadás!

7. CSOPORT. A külföldi regényirodalom ragyogóan szép regényei. 5 érdeklésítő regény 1131 oldal terjedelemben 470 lelt helyett 300 lelt. Tartalma: Barbussé; Tíz. Dora Duncker; George Sand. Maupassant; Holdvilág. Anatole France; Balt-hazar. Romain Rolland; A piaci vásár.

8. CSOPORT. A legizgalmasabb detektív és kalandorregények. Páratlanul érdekes olvasmány. 5 pompás bűnügyi regény 1094 oldal terjedelemben 480 lelt helyett 300 lelt. Tartalma: Elvestand; A három szoba. Leblanc; A srápnél; Huis-mans; A külön. Elvestand; A hajnali vendég. Gaston Leroux; A fekete kastély.

9. CSOPORT. A legérdekesebb detektív-, kalandor- és szerelem regények. 6 pompás regény 811 oldal terjedelemben 320 lelt helyett 170 lelt. Tartalma: W. G. Appleton; A tükörkép. S. A. Duse; A két pisztoly. G. H. Chesterton; A két kereszt. K. Ewald; Szulamit kertje. S. Elvestand; A pók. Ujhelyi Nándor; A három detektív.

10. CSOPORT. Ötletes, mulatságos, nevetető, tréfás könyvek. A humorisztikus irodalom színe-java. 5 szípközön elemes könyv, 489 oldal terjedelemben 150 lelt helyett 75 lelt. Tartalma: Karinty Frigyes; Kolumbus tojása. Nagy Lajos; Képtelen természetrajz. Sölem Alechem; A 13 Robinson. Szöllösy Zsigmond; Az orrfogdosó braziliai. Sven Lange; Sámson és Delilla (tragikomédia).

11. CSOPORT. A humorisztikus irodalom kacagató, mulatságos, szórakoztató termékei. 6 pompás, tréfás könyv 535 oldal terjedelemben 160 lelt helyett 80 lelt. Tartalom: Karinty; Kacsaiában forgó kastély. Maupassant; Párisi vásárnapok. Békefi László; A randevu. Mihály István; O Czeizler ur. Gosztonyi Ádám; Tréfáskönyv. Laczkó Géza; Baruti.

12. CSOPORT. Petőfi összes költeményei a legolcsóbb teljes Petőfi 7 kötetben. 906 oldal terjedelemben 130 lelt helyett 75 lelt. Tartalma: I. János vitéz. A helység kikapása. Szerelmek átka. Tündéralom. Szilágyi Pista. Salgó. II. Az apostol. Szécsi Mária. Bolond Istók. III. Közdelmes évek. IV. Boros szerelemek gyöngyei. V. Felhők és fellegek. VI. A boldogság révében. VII. A forradalom viharában. 1921

ALKALMI HÁZELADÁSOK I

9 lakásos bérház, elfoglalható parkettás fürdőszobás lakással 850.000 lelt. kedvező fizetési feltételekkel. — Piac téren közelében 5 lakásos bérház, elfoglalható lakással 180.000 lelt. — Belvárosban magánház, elfoglalható 6 szobás lakással 650.000 lelt. — Piac téren közelében magánház, 4 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással kertetel 500.000 lelt. — Belváros közelében, magas földszintes ház elfoglalható 3 szobás, fürdőszobás lakással, nagy udvarral 320.000 lelt. — Kerületi utcában, 4 szobás elfoglalható lakásos magánház iparvállalat céljaira alkalmas műhellyel 400.000 lelt. — Orczi-ucca közelében 2 lakásos ház, elfoglalható 3 szobás lakással 550.000 lelt. — Belváros közelében újonnan épült ház, 3 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással 330.000 lelt. — Piac téren közelében magánház, 2 szobás elfoglalható lakással 215.000 lelt. — Mosóczy-telepen újonnan épült ház, elfoglalható 1 szoba konyhás lakással 80.000 lelt, 25.000 leltel átvehető. — Belvárosban emeletes ház, 4 modern parkettás lakással 1 millió lelt. Értekezni lehet: HAASZ-irodájában. Arad, Str. Románul No. 5. (Zrínyi-u.)

KALOMVEVŐK FIGYELMÉBE!

Gőzmalom a legjobb búzatermő vidéken, konkurencia nélkül, vasútállomás tözsomszedságában, hozzátartozó lakóházzal, gazdasági épületekkel 800.000 leltért. Ezenkívül műmalmok, hengermalmok, kedvező fizetési feltételekkel eladásra állandóan előjegyezve. Értekezni lehet HAASZ-irodájában. Arad, Str. Románul No. 5. (Zrínyi-u.) 16546

Kiadó május 1-ig

pincehelyiség 11x6 m méteres; egy kis műhelyhelyiség, továbbá eladó egy 200 literes kőmalmos fekvő telet. Arad, Str. Cusá Veda 41. (Thököly Imre-u.) 1756

Az állomás közelében

sarok bérház 8 lakással, 400 literes telettel 500.000 leltért. — Gondálkodásra alkalmas URHÁZ nagy pincével, présházzal, istállóval, 1174 literes telettel, 4 szobás, verandás elfoglalható lakással parkirozott udvarral 550.000 leltért. — Belvárosi nagy telkes MAGÁNHAZ elfoglalható 3 szobás lakással 320.000 leltért. — Külvárosi SAROKHAZ KORCSMÁVAL, fűszerüzlettel, lakással 220.000 leltért. — Nagy kertes 2 szobás MAGÁNHAZ 120.000 leltért eladó. Cím Győrffy „Mures”-irodájában, Arad, Str. Unirel. 15155

Magánház

átadható 3 szobás lakással sürgősen eladó. Arad, Str. Maria Brutus 3.

Utazó

egész Erdély és Bánát területére elsőrendűen bevezetve, azonnalra állást keres. Szíves megkereséseket „Agilis” címen „Fortuna”-iroda, Arad, Str. Consistoriul 31. továbbít. 100010

Rozsa örök REINER JOZSEF művészeti tanácsadó, LECHNER, volt Udász, és Kir. udvari órák tanítványa. ARADON, a lutheranus templom mellett 999

4 holdas uriszőlő

Aradhegyalja legjobb részén, községbeli verandás nyaralóval, pincével, kővel, teljes felszereléssel, 400.000 leltért eladó. — Cím: Győrffy, „Mures”-irodájában, Arad, Str. Unirel. 15155

Kétszobás irodaheiyiség.

Belvárosban, modern berendezéssel, ugyanott nagy száraz raktárhelyiség, esetleg külön-külön átadó. Cím: Győrffy, „Mures”-irodájában, Arad, Str. Unirel. 15154

Iparosok és kereskedők figyelmébe!!

Kereskedelmi levelezés, körleveleket, nyomtatványokat, reklámokat stb. helyes román nyelvre fordítunk. magyar és német nyelvekről és viszont vállaltunk, darab és havi díjért, díjmentes garanciával: ORIENY-IMPRES. Arad, Pista Avram Iancu No. 12. Tel.: 5-11.

Piac téren

jómenetű fűszerüzlet több évi szerződéssel, csekély házbérrel, minden árért eladó. Meghízott: Eiser, Arad, Str. Nicol Filipescu 13. (Flórián-uca). 1942

Bérlőházakat, magánházakat, elfoglalható lakásokkal legolcsóbban Haasz-iroda utján vehet. Arad, Str. Románul No. 5. (Zrínyi-ucca)

Hűtőhelyiség

egészben vagy részben, 50 köbméter befogadóképességgel, kiadó. Arad! Tejcsarnok, Strada Crisana (Karelin-ucca) 8. 10212

Csónakház

a Maroson, a Kulturpalota mellett, 2 drb. motorcsónakkal igen olcsón eladó. Értekezhetni: Czeiler-gyár Arad, Str. Teodor Ciocnea 15.

ERTESITES.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Klein József, Aradon, Str. Moise Nicora (ezelőtt Petőfi-ucca) cipő készítő üzemét átvettem és azt tovább folytatom.

Műhelyemben a legújabb divat szerinti, a legkényesebb igényeket is kielégítő női, férfi és gyermek valamint ORTHOPED CIPŐK készülnek. Javítások a leggyorsabban eszközöltetnek. A n. é. közönség szíves pártfogását kérem. Tisztelettel: 1764 STEIGERWALD ADÁM.

Bognár!

Temesremetel gazdaság rögösi belépésre keres éves bognárt. Cím: Kanizsa Béla, Timişoara. Maréru Popeacu 7., Elisabetin. 1910

Kereskedők figyelmébe!

„CARLES” férfi fehérneműgyár Pancotán 1816 elvállal megbízást confectionálására is.

Kiadó az állomással szemben. Helyhelyiség, kővel és raktárral, évi 24.000 lelt, fűtőhelyiség egy szobás lakással évi 20.000 lelt. — Értekezni Salamon háziulajdonosnál, A R A D, Bulevardul Carol No. 70., emelet.

Losonczy Lajos órák és ékszerész Arad, Pista Avram Iancu 1. Arany- és ezüsttárgyak legelőnyösebb beszerzési forrása. Alkalmi ajándékok nagy választékban versenyen kívüli árban. Javítások gyorsan és pontosan elkészülnek. Tört aranyat, ezüstöt briliánsköveket legmagasabb napi árban vesz.

Cipő ujdonságok tavaszi szezonra nagy választékban érkeztek APPONYI TESTVÉREKHEZ Arad, Bulv. Regole Ferdinand 7.

Forgalmas helyen fűszerüzlet teljes berendezéssel, házzal, lakással 500.000 lelt. — Fűszerüzlet, vendéglő, borbélyüzlet májusra elfoglalható 400.000 lelt. — Magánház 4 szoba, fürdőszoba, istálló, nagy telettel, elfoglalható lakással. — Magánjáró cséplőgép sürgősen eladó. — Egy új stráfkocsi olcsón eladó. Érdeklődni MAIERMEL, Arad, Str. Nicu Filipescu 13. (Flórián-u.) 1942

Magas hőfoku 403 köszén, koks, Retorta- és ordei bakk faszén házi és ipari célra, házhoz szállít. Telefon 461. Altmann Ede, Arad, B. Reg. Ferdinand (Boros B.-tér) 44.

Biharmegye egyik legnagyobb községében, ahol gimnázium, állandó katonaság és sok közhivatal van, a piactéren közlekedő SAROKHAZ havi 100.000 lelt forgalmazó FÜSZERÜZLETTEL, berendezéssel, kétszobás LAKÁSSAL, villanyvillágitással, melléképületekkel, 190.000 LEIÉRT ELADÓ és azonnal ÁTVEHETŐ. Bővebbet GYŐRFFY „MURES”-irodájában. Arad, Str. Unirel. 15155

HIRDETÉSE EREDMÉNYES LESZ, ha azt szakemberek dolgozzák ki. Kérjen ajánlatot és díjtalan propagandatorvezetet: LLOYD EXPRESS hirdetési irodát. Cluj, Str. Memorandulul 24. Hirdetések, noticok, közlemények a világ bármely lapjában. Eredeti tarifák szerint.

Tavaszi női felöltő, ruha, blúz, jumper és aij újdonságok megérkeztek

PLESZ központi ruhaáruházába Arad,

a színház hátsó bejáratával szemben.

Gummi kabátok!

Dus raktáram vételekötletesség nélkül megtekinthető. Angol és francia szabóság. Mór utáni megrendelések pontosan eszközítetnek. Kérem kirakataim megtekintését.

Kérem a címre figyelmet!

APRÓ HIRDETESEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 ban, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti céljában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Levelezés.

INTELLIGENS fiatal hölgy barátságát keresem. Választ „Amor” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 1946

Házasság.

HÁZASSÁGI ügyekben diszkrétan levelez „Hercules”-iroda. Arad, Str. Brătianu 21. (volt Weitzer-u.) 10001

Alkalmazás.

HADIROKANTAK, árult cikkünk terjesztésével magas jövedelemre tehetnek szert, ha címüket beküldik Oradea-Mare. „Galvani” r. t. Szent János-utí vámnál. 1757

A HÁZTARTÁS minden ágában jártas jó főző gazdasszony azonnal alkalmaztatik. Személyes jelentkezés Mocrea. (Apatelek)-kastély. 1885

SZOBALÉANYT és belső szakácsnőt keresek. Arad, Str. Căsan (Karolina-u.) 8. I. em. 10212

TAKARITÓNO és minden kerestetik azonnalra. Arad, Str. Marie Chendi (Kölcsény-u.) 6. háztulajdonosnál. 10212

GYERMEK mellé ajánlott szerény urileány, háztartásban segédkezik. Cim Arad, Str. Giba Birta 22. 1945

DEUTSCH französische Erzieherin mit etwas Klavier konntnissen sucht Stelle zu grösseren Kinde. Arad, Str. Clocca 8. Villa Winternitz. 1944

EGY perfekt magyar-román vagy német-román gyors és gépirónő kerestetik. Jelentkezés Szécsi és Társa cégnél. Arad, Str. Brătianu 2. 1940

KERESEK azonnali belépésre minden leányt. Emil Haás. Arad, Calea 6 Vânători 18. (Kurtics-ut.) 1936

ÜGYES kiszolgáló leány vagy pincér felvétetik. Aranykerék vendéglő Arad. 1937

TANULÓANYOKAT felvesz Maltry női szabó. Arad, Str. 29. Decembrie (Hasszinger-u.) 4. 1934

ÁLLAST keresek uradalomban vagy nagyobb erdővállalatnál. Pászti Mihály erdőész Háromalmás (Aradm.) 1931

GYERMEKTELEN kocsis fatelepre azonnali belépésre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1927

JÓL PÓZÓ minden kerestetik 15-ére. Bársony, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 18. 1928

ARVALEANY házkiszárazónak ajánljuk 2 tagú keresztény családnak vagy magános urhoz, más városban vidékre is elmegy. Leveleket „Szorgalmas” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 1913

TANULÓKAT 16 fizetéssel felvesz Gyermekköcsislézem. Arad, Str. Simion Ballnt 19. (Dessawffy-u.) 1960

MOSÓNÓT keresek, ki házonkívül tisztít kelengyékét üzletek részére. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodában) Arad. 10212

TISZTESSÉGES kintő felvétetik Barthmes cukorkagyár. Arad, Str. Nicu Filipescu (Flórián-u.) 40. 1962

LEÁNY, két éves gyermek mellé kerestetik. Engel, Bulevardul Carol, (Erzsébet-körút) 70. II. 1950

VARRÓLÁNYOKAT felveszünk. Frajtil Stern, Arad, Str. Mejiann 5. 10001

FELVÉTEK előnyomdához 2 ügyes leány. Gyakorlattal bírók előnyben. Gloria-salon, Vidorné. Arad, Str. Eminescu 3. 1953

MINDENES főzőnőt és szobaléányt keresek. Cim Györfly „Mures” irodájában Arad. 15155

VARRÓLÁNYOKAT felveszünk. „Gratia” fehérneműgyár. Arad, Str. Moise Nicoara 16. (Petőfi-u.) 15155

PERFEKT szakácsnőt és ügyes szobaléányt keresek pusztára. Cim Györfly „Mures”-irodájában Arad. 15155

Lakás.

KÉT butorozott szobát, külön bejárattal, fürdőszoba használattal, modern házban keresek. Ajánlatokat „Otthon” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 1911

ÖTSZOBÁS modern lakást keresek belvárosban. Ajánlatokat „Május” jellegre Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad kérek. 10212

LAKÁSOK, Egy-kettő-három szobásak butorral vagy anélkül átadó. Butorozott, szobák, iroda és raktárhelyiségek kiadók. Boross úrnőknél Arad, Str. Consistorului 9. (volt Batthyány-u.) 1947

LAKÁSOKAT hatósági engedéllyel gyorsan, olcsón közvetít Györfly „Mures”-irodája Arad. 15155

KÜLÖNBEJÁRATU szoba teljes ellátással kiadó magános urnak vagy hölgynek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1959

INGYEN kiadjuk butorozott szobáit — csekély díjazásért szobát szerzünk. „Hercules”-iroda. Arad, Str. Brătianu 21. (volt Weitzer-u.) 10001

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

NÖVÉNY tápsó a cserépvirágok fellődését legjobban előmozdítja. Földes gyógy szertár Arad. 1719

STELZHAMMER FÉLRÖVID ZONGORA, bőrgarnitúra, komplett háló- és szalonberendezések, valódi perzsa öszszekötő szőnyegek, ebédli szmírna szőnyeg, ezüst gyertyatartó, 12 személyes tveg service, márvány íróasztal-köszletek, dohányzó asztalka, közimunka goblein fotelok, íróasztalok, könyvszekrények, tükrök, ezüst kanalak, dísz tárgyak, festmények stb. igazán jutányosan átadó. Arad, Strada Consistorului 12. szám (v. Batthyány-u.) I. e. jobb. 1000

MIKROSCOP kb. 100-szoros nagyításra megvételre kerestetik. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10212

TAKARMÁNYRÉPA eladó. Bővebbet Hámory-gazdasága. Arad, Str. Eminescu 5. szám. 1938

TENYÉSZ-MÉN kiállításra díjazott, tenyészgazdálvánnyal bíró, 4 éves eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1933

NAGY légszekrény, alig használt. vendéglősnek, üzletnek igen alkalmas eladó. Arad, Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 15. az udvarban. 1941

VANILLOGEN egy csomag pótolja a drága vanillát. Földes gyógyszerár Arad. 1718

MINDENEMŐ ezüst tárgyakat, szőnyegeket, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uca) I. em. jobb. 1000

ARAD, PIATA PLEANI (ÁRPAD-TÉR) 4. sz. alatt kintő minőségi róza krumpli klgrként 3-50 lejért, hópehely krumpli klgrként 3.— lejért kapható. Nagyobb vételnél árkedvezmény.

Dr. MLADEJOVSKY egyetemi tanár Sclerol syrupja a véredény elmeszesedés legújabb gyógyszere. Földes gyógyszerárban Arad. 1717

„WAPPENRAD-KERÉKPÁROK” Hammer Vilmosnál. Arad, Piata Avram Iancu 5-6. 10009

HENGERCSOMAGOLO papír vastag, vékony kapható Knieszer könyvkereskedőnél, Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-ucca.) 6881

HOFHER löhere cséplő Purifikátor eladó. Abaffi Antal, Ujarad. 1932

PÉNZSZEKRENY 1-es számú Wiese & Comp gyártmány eladó. Megtekinthető Löwinger nagykereskedő. Arad, Str. Colonel Pirici 1. 10212

MÉHKERETLECEK bármily mennyiségben kaphatók. Barnaszén oca 3 vagon olcsón sürgősen eladó. Ablakok, ajtók bármily méretben, nagy mennyiségben raktáron. Ajánlattal szívesen szolgálunk. Czeller-gyár, Arad, Str. Teodor Clontea 15. 1956

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. Arad, Telefon 385. 881

SOHASEM fog más szappannal mosdani ak egyszer Földes-Hehs Borax szappannal mosdot. Nagyszerűen habzó, jó illatu pompás készítmény. 1190

EGY jókarban levő 6-os cséplőszekrényt és egy jó légszekrényt megvételre keres Mosia St. C. Pop. Conon. 1840

HUSVÉTI chechscherrel ellátott fűszerek és italok kaphatók legolcsóbban Frisch Hermannál. Arad, Piata Plevnel 5. (zsidó templom épület.) 1852

INTERNATIONAL motoreke 2 éve használt, üzempépes állapotban eladó. Bánhidy Sándor gazdasága Simandul de jos. 1889

BUTORRAKTÁRAMBAN ebédliök. hálószobák olcsóáron kaphatók Wiegensfeld. Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-u.) 6. szám. 120

Ingatlan.

ZIMANDUJFALUN két hold szántóföld szabad kézből eladó. Érdeklődni lehet Arad, Str. Buciumului (volt Lehel-u.) 10. 1915

ARAD, Str. Abatorului (Vágóhid-u.) 50. számú ház elfoglalható lakással eladó. 1954

MAGÁN és bérházak elfoglalható lakásokkal legolcsóbban vehetők Flora-irodában. Arad, Bul. Regina Maria 10. 1939

BELVÁROSI magánház elfoglalható urilakással eladó. Értekezhetni dr. Szalai Vilmos ügyvédnél. Arad, Bul. Regele Ferdinandu 12. 1892

MAGÁNHAZ 4 szobás, fürdőszobás, kényelmes elfoglalható lakással, essingeni rollós ablakokkal 350.000 leiert eladó. Háasz-iroda. Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 16546

Magánházak elfoglalható lakásokkal legolcsóbban vehetők: „Fortuna”-iroda utján, Arad, Str. Consistorului (Batthyányi) 81

Üzlet.

ÜZLETHELYISÉGEK a város legforgalmasabb uccájában május 1-re lelépés nélkül kiadó. Bővebbet Ortutav palota házgondnokánál Arad. 1935

ELADÓ szódavizgyár teljes felszeréssel hozzátartozó krachedlítővel. Simandán Péter, Macea 11. szám. 1693

PIACTÉRI bevezetett műszerűlet több évi előnyös bérszerződéssel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1948

KERESEK egy vámmalmot bérbe, vízi vagy motor hajtásra. Ajánlatokat „Szakember” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 1916

ÉJJELI MULATO szabad kézből eladó. Arad, Str. Jelelor (Háromveréb-u.) 3. 1895

Oktatás.

ANGOL órákat vennék, a nyelvet szépen és tökéletesen beszélő egyéntől. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 300

NÉMET gyorsírást tanulni peritekt gyorsírótól. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérem. 1914

NÉMET gyorsírástati órákat vennék. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1836

Fogászat!

Fogászat: (injektív érzéstelenítéssel) 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80-100 lej.
Fehér fogak kautschakra drb. 40-50 lej.
1917
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300-350 lej.
FRIDA D'MOUDJALLED.
Világ. fogászó, Arad, B. Reg. Ford. H. József fog-utó

Pénzszüke miatt saját árban:

férfi öltöny . . . Lej 1650.—
fiu öltöny . . . „ 1250.—
gyermek ruha . . . „ 750.—
gummi kabát . . . „ 960.—
fregoli kabát . . . „ 2600.—
tavaszi felöltő . . . „ 2700.—

MUZZAY JÓZSEF

férfi-, fiu- és gyermekruha készítő, tésli telene
Arad, a színházzal szemben.